

hlížel, neboť s hlediska právě vytčeného nalézací soud byl by musil také zjistiti, za jakým účelem stěžovatel v osudný den v hliništi byl a k práci přihlížel, zdali a jaké dispozice při tom dával, zda těmito dispozicemi nebo jejich opomenutím nějakou svou povinnost porušil a jakou. V tomto směru však napadený rozsudek naprosto selhává. Důsledkem toho jest napadený rozsudek, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným, zmatečným, neboť nejsou v něm zjištěny okolnosti, jež při správném použití zákona měly by býti základem tohoto nálezu (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Bylo proto zmatečnou stížností, která tuto vadu zřejmým poukazem vytýká, již z tohoto důvodu vyhověti a uznati, jak se stalo, a nebylo zapotřebí, zabývati se jejími ostatními výtkami.

Čís. 2977.

Neschopností placení ve smyslu § 486 čís. 2 tr. zák. není nutně již předlužení; zákon pokládá za neschopného platiti, dlužníka, který není s to, by všechny své věřitele úplně uspokojil v době přiměřené pravidlům řádného provozu dotyčného podniku; pokud by tedy — i přes stav předlužení — bylo dlužníkovi pouze přechodně nemožno, by dostal všem nárokům, jež se naň činí, proto, že nemá pohotově dosti platebních prostředků, nebyl by tu stav neschopnosti placení, nýbrž šlo by o pouhé vážnutí platů.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1927, Zm I 169/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. prosince 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle §§ 486 čís. 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnou stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Namítá, že stěžovatel byl odsouzen neprávem, poněvadž prý z pouhého jeho předlužení nelze ještě usuzovati, že byl neschopen platiti. Předpoklady rozsudku, že obžalovaný byl pasivní a že si byl vědom své insolvence, jsou prý nesprávné. Z výpovědi zástupce firmy Otakar B. a spol. vychází prý na jevo, že k vyrovnacímu řízení došlo jen proto, že někteří netrpěliví věřitelé, kteří obžalovanému vnutili větší položky mouky, žádali okamžité zaplacení. Podle výpovědi věřitele Václava U-a nabízelo se obžalovanému za jeho závod 220—250.000 Kč a obžalovaný byl prý dokonce žalován o zaplacení provise za tento prodej. Poněvadž tudíž aktiva obžalovaného nepozůstávají pouze ze zásob a pohledávek (jak předpokládá rozsudek), nýbrž hlavně ze závodu, jehož cena s příslušenstvím daleko převyšovala veškeré dluhy,

nebyl prý obžalovaný předlužen a nemohl se pokládati za insolventního. Poněvadž si svou insolvenci nemohl uvědomiti, nejednal prý nedbale tím, že nové zboží objednával, staré dluhy platil a vyrovnání včas neohlásil. Ostatně prý soud nezjistil, že svým jednáním poškodil věřitele, kteří sami slevili část svých pohledávek. Dlužno připustiti, že neschopnost placení není nutně dána již stavem předlužení; zákon totiž pokládá za neschopného platiti dlužníka, který není s to, by veškeré své věřitele uspokojil úplně v době přiměřené pravidlům řádného provozu dotyčného podniku; pokud by tedy — i přes stav předlužení — bylo dlužníku pouze přechodně nemožno, by dostal všem nárokům, jež se naň činí proto, že nemá pohotově dosti platebních prostředků, nebyl by tu stav insolvence, nýbrž šlo by o pouhé váznutí platů. V souzeném případě zjistil první soud, že si obžalovaný zařídil závod pekařský v roce 1907 a jak sám praví, »začal s dluhy«; vrátiv se v roce 1918 z tříleté služby vojenské, dal si závod protokolovati, vypůjčil si u záložny 12.000 Kč; jeho celkové zadlužení činilo však již 30.000 Kč, takže byl již tehdy (v roce 1918) úplně předlužen, jak sám doznal. V následujícím roce utrpěl ztráty poklesem ceny mouky v částce asi 21.000 Kč a od té doby, jak soud zjišťuje, uplácel starší dluhy z nového úvěru, dělal stále další dluhy — neboli, jak obžalovaný doznal — vytloukal klín klínem, až byl 2. prosince 1925 předlužen částkou 114.544 Kč 43 h — ježto proti dluhům 140.787 Kč 43 h byla aktiva pouze 26.243 Kč. Nálezací soud usoudil právě z té okolnosti, že tak značný schodek nevznikl okamžitě, nýbrž že byl vleklým, po více let již trvajícím a stále (novými úvěry) se zvětšujícím, že obžalovaný byl již od roku 1919 neschopným platiti, t. j. že nebyl vůbec s to, by uspokojil úplně své věřitele v době přiměřeně pravidlům řádného provozu svého podniku (aniž by z odůvodnění rozsudku bylo patrné, že prvý soud tento pojem vykládá nesprávně) a že si byl svého stavu vědom nejpozději v době, kdy předsevzal jednání věřitele poškozující, jež rozsudek v důvodech uvádí. Zjišťujeť v tom směru nálezací soud, že obžalovaný jednak nové dluhy dělal, na př. u firmy Otto W. ještě ve dnech 5. listopadu 1925 — 7. listopadu 1925 (za objednané a dodané zboží), jednak, že jiným firmám platil ještě v říjnu 1925, na př. firmě K., firmě K. nást., že od firmy Sch. a W. ještě v listopadu 1925 objednal zboží za 4.454 Kč 46 h — a že neohlásil ani vyrovnací řízení ani nežádal za vyhlášení úpadku včas, — ačkoliv již věděl, že jest neschopen platiti, a zjišťuje dále rozsudek výslovně, že obžalovaný tímto svým jednáním z nedbalosti poškodil své věřitele. Jsou tu tedy zjištěny všechny náležitosti skutkové podstaty přečinu podle čís. 2 § 486 tr. zák.

Čís. 2978.

Za tuzemsko podle § 36 tr. zák. ve smyslu státního práva historických zemí bylo považovati každé místo, které bylo po převratu uvnitř tehdejších hranic Čech, Moravy a Slezska, tedy celé tehdejší Těšínsko, i pokud